

КОМПОЗИЦІЙНО-ЖАНРОВІ МОДЕЛІ ТЕКСТІВ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЕТИЧНОГО РЕНЕСАНСУ В АСПЕКТІ КОГНІТИВНОЇ ПОЕТИКИ

У статті розкрито композиційні й жанрові особливості текстів американського поетичного ренесансу з позицій когнітивної поетики шляхом установлення закономірностей реалізації в таких текстах певних композиційно-жанрових моделей

На взаємозв'язок і взаємодетермінованість жанру й композиції мовленнєвого цілого вказував ще М.М. Бахтін [1: 271-272]. Композиційно-жанрового аспекту у вивченні поетичного тексту побіжно торкалися в своїх працях такі вчені, як О.М. Фрейденберг [2], Б.М. Ейхенбаум [3: 331-333], М.Я. Поляков [4: 301-302], Ю.М. Лотман [5: 235], В.П. Анікін [6: 97] та деякі інші. Слід зауважити, що дослідження композиційно-жанрової природи художнього тексту взагалі й поетичного зокрема є досить неоднорідними, адже неоднорідними є й самі тлумачення композиції й жанру. Відтак, вивчення композиційно-жанрової взаємодії в поетичних текстах певного хронологічного зрізу з позицій когнітивної поетики є **актуальним**.

Метою статті є дослідження композиційно-жанрових особливостей текстів американського поетичного ренесансу в аспекті когнітивної поетики. Визначена мета передбачає вирішення наступних **завдань**: 1) дати визначення композиційно-сислової структури (далі – КСС) поетичного тексту; 2) визначити типи КСС за параметрами складності й напруженості; 3) виявити домінантні жанрові ознаки текстів американського поетичного ренесансу, з огляду на які розробити класифікацію жанрів досліджуваних текстів; 4) на основі визначених типів КСС і жанрів поетичних текстів вивести відповідні композиційно-жанрові моделі; 5) дослідити особливості конструювання КСС в різножанрових текстах американського поетичного ренесансу шляхом аналізу реалізації в них визначених композиційно-жанрових моделей.

Матеріалом дослідження є поетичні тексти американських поетів Е. Паунда, Р. Фроста, Т.С. Еліота, В. Стівенса, В.К. Вільямса, К. Сендберга, А. Макліша, Е. Камінгса, Дж.К. Ренсома та деяких інших, що активно творили на початку ХХ століття (1912 – середина 20-х рр.) у період, названий критиками "американським поетичним ренесансом" [7: 760-761].

Під композиційно-сисловою структурою ми розуміємо *лінгвокогнітивне конструювання образного простору поетичного тексту, що відбувається у свідомості людини в процесі інтерпретації такого тексту*. Підґрунтя КСС становлять словесні поетичні образи [8] та активовані ними текстові концепти [9], з огляду на специфіку взаємодії яких нами розмежовано типи КСС за параметрами складності й напруженості.

Складність КСС поетичного тексту залежить від кількості текстових концептів, об'єктивованих словесними поетичними образами тексту, й відношень між ними. Так, поетичні тексти з *простою КСС* характеризуються словесними поетичними образами, націленими на об'єктивацію одного текстового концепту або декількох таких концептів, що перебувають у відношенні суположення. За такого відношення осмислення текстових концептів не вимагає здійснення лінгвокогнітивних операцій мапування [8: 168-206] стосовно одне одного. Словесними поетичними образами поетичного тексту, що має *ускладнену КСС*, активізуються текстові концепти, один із яких є домінантним і осмислюється в термінах інших текстових концептів шляхом лінгвокогнітивних операцій мапування (аналогового, субститутивного, контрастивного, наративного) на основі різних видів поетичного мислення (аналогового, асоціативного, парадоксального та інших) [там само]. *Складна КСС* поетичних текстів характеризується неможливістю активації текстових концептів на основі словесних поетичних образів тексту, що значною мірою ускладнює осмислення останніх. Відтак, конструювання складної КСС виключною мірою покладається на створюваний словесними поетичними образами ефект "емотивної дифузності" [10: 287], за якої відбувається розпорошення емоційності по текстовій тканині, що створює не завжди вловиму емоційну атмосферу, резонуючи, втім, з читачьким сприйняттям [11: 381].

Напруженість КСС поетичного тексту детермінується зовнішніми чинниками, а саме: послідовністю введення до тексту словесних поетичних образів, які становлять стрижень КСС, або ж порушенням такої послідовності, – що має безпосередній вплив на глибинні процеси конструювання КСС. Зокрема, обробка поетичного тексту з *ненапруженою КСС* здійснюється досить легко, оскільки кожен його наступний словесний поетичний образ доповнює, конкретизує, уточнює знання, активовані попереднім словесним поетичним образом. Розгортання смислу в поетичному тексті з *напруженою КСС* характеризується перервистістю, уривчастістю, фрагментарністю, що досягається шляхом переакцентуації попередніх словесних поетичних образів на фоні подальших словесних поетичних образів, або шляхом смислової конфронтації словесних поетичних образів тексту чи втіленої в ньому неоднозначності, яка виявляється в неможливості виокремити текстові концепти на основі словесних поетичних образів тексту тощо.

Сукупність структурно-композиційних ознак, що відтворюють й втілюють своєрідний смисловий каркас цілої групи текстів, визначає жанр цих текстів [12: 239]. Таким чином, *жанр – це парадигма текстів, що поділяють однакові принципи конструювання КСС за наявності тотожних жанрових ознак*.

Традиційно при визначенні жанру поетичного тексту до уваги беруться його *онтологічні властивості*: форма та зміст. При врахуванні онтологічних властивостей текстів американського поетичного ренесансу найбільш інформативним і несуперечливим виявляється формальний чинник – *об'єм поетичного тексту*, – який і береться нами за основу класифікації жанрів досліджуваних текстів. Таким чином, об'єм поетичного тексту є домінантною жанровою ознакою, з огляду на яку поетичні тексти поділяються на тексти *великих, середніх та малих жанрів*. До малих жанрів ми зараховуємо поетичні тексти-мініатюри, написані за типом японських хайку, та авторські афоризми поетів. До середніх жанрів відносимо вірші, обсяг яких коливається в межах сторінки. Великі жанри складають досить об'ємні поеми, що налічують декілька сторінок.

Специфіка текстів американського поетичного ренесансу, створених за приписами різних напрямів модернізму [7: 765-770], зумовлює дослідження їхніх жанрових особливостей не лише в аспекті онтології, а й гносеології. Увага до *гносеологічних властивостей* тексту передбачає аналіз процесу пізнання тексту, тобто лінгвокогнітивних особливостей сприйняття й осмислення словесних поетичних образів, в яких об'єктивується текстова дійсність. Адже в межах кожного літературного напрямку репрезентується власне, оригінальне тлумачення дійсності й пропонується специфічний набір способів її відображення. Це зумовлює різний ступінь віддаленості текстових світів, об'єктивованих у текстах різних напрямів, від реального світу, а відтак впливає на можливість / неможливість, легкість / складність досяжності таких текстових світів. Використання теоретико-методологічних засад поетики можливих світів [13; 14; 15] дозволяє визначити ступінь *досяжності текстового світу* як домінантну жанрову ознаку текстів американського поетичного ренесансу в аспекті їхньої гносеології.

Класифікацією жанрів поетичних текстів, за основу якої взятий ступінь досяжності текстового світу, передбачається поділ досліджуваних текстів на *гомогенні* й *гетерогенні*. Відмінність між текстами зазначених жанрів полягає в однорідності об'єктивованих ними текстових світів. Так, гомогенні поетичні тексти втілюють однорідні текстові світи, тобто світи з однаковими параметрами досяжності. Текстові світи, проєктовані гетерогенними поетичними текстами, є неоднорідними, оскільки суміщають в собі ознаки різних текстових світів, характерних гомогенним поетичним текстам, а, отже, поєднують різні ступені досяжності.

У межах жанру гомогенного поетичного тексту виокремлюємо два жанрових різновиди: жанр *світовідтворювального тексту* й жанр *світоперетворювального тексту*. Відмінність між цими жанрами полягає в особливостях осмислення й відображення дійсності – міметичному, що характеризує світовідтворювальні поетичні тексти, й дієгетичному, що є підґрунтям світоперетворювальних поетичних текстів.

Жанр світоперетворювального поетичного тексту, в свою чергу, представлений трьома жанровими різновидами: жанром *світозмінного*, жанром *світобудівного* й жанром *світоруйнівного* поетичного тексту. Об'єктивовані такими текстами світи передбачають перетворення концептуальної картини світу читача: від видозмін, трансформацій концептуальних схем, що лежать в підґрунті існуючої картини світу (жанр світозмінного тексту), й побудови принципово нових фрагментів картини світу (жанр світобудівного тексту) до руйнування читацької картини світу (жанр світоруйнівного тексту). Ступінь досяжності текстових світів, проєктованих поетичними текстами зазначених жанрів, ускладнюється в напрямі від жанру світозмінного до жанру світоруйнівного поетичного тексту, при чому дистанція між текстовими світами й світом емпіричної дійсності в цьому напрямі збільшується.

З огляду на встановлені типи композиційно-сислової структури й жанрові особливості текстів американського поетичного ренесансу виводимо наступні композиційно-жанрові моделі: "Напруженість КСС – об'єм тексту", "Складність КСС – об'єм тексту", "Напруженість КСС – досяжність текстового світу", "Складність КСС – досяжність текстового світу".

Композиційно-жанрова модель "Складність КСС – об'єм тексту" реалізується в трьох виявах: "Складність КСС – великий об'єм тексту", "Складність КСС – середній об'єм тексту", "Складність КСС – малий об'єм тексту".

Звернемося до *великого за об'ємом* поетичного тексту Р. Фроста "Home Burial" [16: 1090-1093] – "Домашній цвинтар". Словесні поетичні образи цього тексту активують текстові концепти ЧОЛОВІК, ЖІНКА, КОХАННЯ, СМЕРТЬ. Названі концепти є рівноправними між собою, тобто розгортання кожного з них у процесі конструювання КСС є відносно незалежним від інших. До того ж великий об'єм тексту дозволяє розмістити словесні поетичні образи, що втілюють текстові концепти, на значну відстань одне від одного, що сприяє однозначності й легкості їхнього прочитання. У термінах Р. Цура, відбувається *дивергенція* словесних поетичних образів в образному просторі поетичного тексту [17: 97], за якої КСС зазначеного поетичного тексту можна визначити як просту.

Не визначаються складністю прочитання й словесні поетичні образи поетичного тексту А. Макліша "The Happy Marriage" – "Щасливий шлюб" [18: 43-57], за допомогою яких об'єктивуються текстові концепти ЧОЛОВІК, ЖІНКА, КОХАННЯ: "Love that hopes nothing but the hope it is, / Love that has no utterance in a kiss" [18: 46] – "Кохання не сподівається, саме воно є сподівання, / Кохання, що не знає краю сердець милуванню"; "now she slept and was herself and seemed / More than his love and less that he had dreamed" [18: 49] – "тепер вона спала й була сама собою, і виявилась, / Чимось більшим за його любов і меншим, ніж те, про що мріялось"; "Love is the way that lovers never know" [18: 52] – "Кохання це шлях, якого закохані ніколи не знають" тощо. Втім, помилковим буде твердити, що великі за об'ємом тексти не містять "свіжих", складних

для осмислення словесних поетичних образів. Таким, наприклад, є наступний: *"by the friendly stove / Sit peacefully and sup of love"* [18: 54] – "сядь і у дружньому колі / Спокійно поїж на вечерю любові", підґрунтям осмислення якого є неконвенційна концептуальна метафора ЕМОЦІЙНИЙ СТАН (КОХАННЯ) – ЦЕ ЇЖА. Однак специфіка конструювання КСС поетичних текстів великого об'єму саме і полягає в тому, що читач може опускати складні для розуміння словесні поетичні образи, якщо для інтерпретації тексту достатньо інших, в яких знаходить втілення той самий текстовий концепт. Звичайно, що певна грань осмислення такого концепта залишиться поза увагою, проте це не утворює будь-яких перепон адекватній інтерпретації тексту. Відповідно, зі зменшенням об'єму поетичного тексту зменшується можливість "вилучення" "складних" словесних поетичних образів з інтерпретаційного процесу а, отже, ускладнюється конструювання КСС тексту.

Таким чином, композиційно-жанрова модель "Складність КСС – великий об'єм тексту" є характерною для текстів з простою КСС.

Аналіз досліджуваного матеріалу свідчить про значну кількість, скупчення (або *конвергенцію* [17: 97; 8: 174]) словесних поетичних образів в образному просторі поетичних текстів середнього об'єму. Так, у поетичному тексті *"Pretty Words"* – "Гарненькі слова" Е. Вайлі [19: 1200] спостерігається конвергенція словесних поетичних образів, що репрезентують концептуальну метафору СЛОВО – ЦЕ ІСТОТА. У процесі конструювання КСС тексту ця метафора зазнає різної специфікації: *"Poets make pets of pretty, docile words"* – "Гарні, слухняні слова поет перетворює в хатніх тваринок" (СЛОВО – ЦЕ ХАТНЯ ТВАРИНА), *"I love smooth words, like gold-enamelled fish"* – "Люблю слова гладенькі, мов лаковані златом рибки" (СЛОВО – ЦЕ РИБИНА), *"tender ones, like downy-feathered birds"* – "ніжні, немов пташини пухнасті п'явки" (СЛОВО – ЦЕ ПТАХ), *"Words shy and dappled, deep-eyed deer in herds"* – "Слова мережані й сором'язливі, глибокодумні улені у стаді" (СЛОВО – ЦЕ ЛІСНИЙ ЗВІР), *"Warm lazy words, white cattle under trees"* – "Теплі, ледачі слова, мов на вигоні білі корови" (СЛОВО – ЦЕ ХУДОБА), *"Like midsummer moth, and honied words like bees"* – "Немов метелик в липні, та, немов бджола, медові" (СЛОВО – ЦЕ КОМАХА). Останній рядок тексту *"Gilded and sticky, with a little sting"* – "Позолочені й липучі, із маленьким жалом" є втіленням одразу трьох концептуальних схем: СЛОВО – ЦЕ (ЗОВНІШНЯ) КРАСА, СЛОВО – ЦЕ ЛИПКА РЕЧОВИНА, СЛОВО – ЦЕ ПОТЕНЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА. Беручи до уваги конвергенцію наведених словесних поетичних образів у межах проаналізованого тексту та неконвенційність активованих ними концептуальних схем, КСС тексту середнього об'єму визначаємо як ускладнену.

Розглянемо поетичний текст *малого об'єму* – афоризм К. Сендберга *"Poetry is a fresh morning spider-web telling a story of moonlit hours of weaving and waiting during a night"* – "Поезія – це свіжа вранішня павуча сітка, що розповідає про залиті місяцем години ткацтва й чекання протягом ночі" [20: 318]. Для інтерпретації цього тексту плідним є використання теорії концептуальної інтеграції [див. 21; 22], що дозволяє реконструювати структури знання, винесені автором "за дужки" тексту. Ці структури знання, втім, є іманентно властивими царині мети ПОЕТ і царині джерела ПАВУК, що активуються внаслідок метонімічного "висвічування" [23: 224-225] на фоні концептів джерел ПОЕЗІЯ і ПАВУТИНА. Відтак, співвідніши шляхом аналогового мапування складники ментальних просторів ПОЕТ і ПАВУК, отримуємо наступні концептуальні схеми: ПОЕТ – ЦЕ ПАВУК → ТКАЧ / ХИЖАК, ЧИТАЧ – ЦЕ КОМАХА → ЖЕРТВА, ВІРШІ – ЦЕ ПАВУТИНА → ПАСТКА, РЯДКИ – ЦЕ ЛИПКЕ ПАВУТИННЯ → ЕЛЕМЕНТ ПАСТКИ, ТВОРЧИЙ ПОШУК – ЦЕ ГОЛОД, ВТАМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОШУКУ – ВТАМУВАННЯ ГОЛОДУ тощо. На основі окреслених концептуальних схем будуємо інтегрований простір, в межах якого конструюється нове знання – емергентна структура: *поезія – це мистецтво влаштовувати пастки; поет заманює читача в пастки своїх творів*. Таким чином, маємо підстави говорити про *конвергенцію концептуальних схем* в підґрунті словесних поетичних образів тексту проаналізованого афоризму, що зумовлює складний характер конструювання його КСС.

У світлі сказаного робимо висновок про ускладнення процесу конструювання КСС поетичного тексту в напрямку від текстів великого об'єму до малого.

Аналіз відтворення решти вищезазначених композиційно-жанрових моделей серед текстів американського поетичного ренесансу дозволяє зробити низку спостережень. Так, *композиційно-жанрова модель "Напруженість КСС – об'єм поетичного тексту"* характеризується наступною закономірністю: зі збільшенням об'єму поетичного тексту зменшується рівень напруженості його КСС. Це зумовлене тим, що зі зменшенням об'єму поетичного тексту збільшується кількість векторів розгортання смислу тексту: текстам великого об'єму характерною є "одновекторна напруженість" конструювання КСС, в той час як текстам малого об'єму – "багатовекторна напруженість".

За "одновекторної напруженості" текстові концепти, активовані словесними поетичними образами тексту, отримують однакове осмислення від початку до кінця тексту, знімаючи цим напруженість конструювання КСС. "Багатовекторна напруженість" зумовлюється розпорошенням смислу тексту по текстовій тканині, що виявляється в неможливості активізувати певні текстові концепти на основі словесних поетичних образів тексту, а, отже, конструювання КСС такого тексту обмежене вербальним і передконцептуальним рівнями, не отримуючи виходу на рівень концептуальний. У текстах середнього об'єму спостерігається так звана "зворотна напруженість" конструювання КСС, за якої словесні поетичні образи зумовлюють різне осмислення активованого ними текстового концепта, що, в свою чергу, приводить до переосмислення усього тексту заново.

Реалізація **композиційно-жанрової моделі "Складність КСС – досяжність поетичного тексту"** в текстах "американського відродження" має такі особливості: чим складнішою є досяжність текстового світу, об'єктивованого в поетичному тексті, тим складнішим є процес конструювання його КСС. Превалювання при обробці світовідтворювальних поетичних текстів раціонального мислення з огляду на переважну однозначність лексики таких текстів зумовлює відносну рівноправність словесних поетичних образів і об'єктивованих ними текстових концептів у межах тексту. За такої рівноправності словесні поетичні образи перебувають у відношеннях суположення, коли осмислення втілюваних ними текстових концептів не вимагає здійснення лінгвокогнітивних операцій мапування стосовно одне одного. Сказане дозволяє визначити КСС світовідтворювальних текстів як просту.

Обробка світозмінних і світобудівних поетичних текстів здійснюється на основі різних видів поетичного мислення, що є підґрунтям лінгвокогнітивних операцій мапування як механізму концептуальної метафори та концептуальної метонімії. Це зумовлює активну взаємодію словесних поетичних образів тексту, за якої текстовий концепт, активований одним поетичним образом, осмислюється в термінах концептів, об'єктивованих іншими словесними поетичними образами. Світозмінні і світобудівні поетичні тексти характеризуються, таким чином, ускладненою КСС.

Неможливість досяжності цілісного текстового світу, властива світоруйнівним поетичним текстам, має вияв, зокрема, у неможливості активації на основі словесних поетичних образів таких текстів тих чи інших текстових концептів. Це ускладнює або й унеможлиблює обробку світоруйнівних текстів, тому дозволяє говорити про складний характер конструювання їхніх КСС.

Особливості відтворення композиційно-жанрової моделі **"Напруженість КСС – досяжність текстового світу"** в текстах епохи американського поетичного ренесансу полягають у наступному. Світовідтворювальні тексти мають ненапружену КСС, оскільки, як правило, характеризуються "одновекторним" розгортанням смислу тексту, у процесі якого знімається напруженість конструювання КСС. Напружена КСС, властива світозмінним і світобудівним поетичним текстам, зумовлюється наявністю неконвенційних концептуальних схем в підґрунті словесних поетичних образів таких текстів, що виступають "локалізаторами" напруженості в конструюванні їхніх КСС. Конструювання КСС світоруйнівних текстів характеризується максимальною напруженістю через неможливість досяжності цілісного текстового світу, "вхід" до якого заблоковано словесними поетичними образами таких текстів. Іншими словами, обробка словесних поетичних образів та активізація на їхній основі текстових концептів і встановлення певних зв'язків між ними у процесі конструювання КСС поетичного тексту має найнижчий рівень напруженості в світовідтворювальних текстах, середній рівень напруженості – у світозмінних і найвищий рівень напруженості – в світобудівних і світоруйнівних поетичних текстах.

Проведене дослідження дає підстави для наступних висновків:

1. Встановлені закономірності відтворення певних композиційно-жанрових моделей серед групи текстів є свідченням того, що *поетичні тексти одного жанру мають тотожні особливості конструювання композиційно-смислової структури*.

2. Визначення жанру є початковим етапом інтерпретації поетичного тексту. На цьому етапі читач починає обробку поетичного тексту з встановлення об'єму тексту та досяжності об'єктивованого в ньому текстового світу. На другому етапі інтерпретації – у процесі конструювання КСС поетичного тексту – знання, отримані на першому етапі, поглиблюються, конкретизуються й уточнюються. Це відбувається шляхом аналізу розвитку смислу тексту на трьох композиційних рівнях: вербальному, передконцептуальному й концептуальному, що уможлиблює дослідження лінгвокогнітивних процесів мислення, задіяних у сприйнятті словесних поетичних образів – одиниць КСС тексту. *Визначення жанру й конструювання КСС поетичного тексту є, таким чином, складовими інтерпретаційного процесу*.

Перспективою подальшого дослідження вважаємо вивчення дієвості розроблених композиційно-жанрових моделей поетичних текстів на матеріалі текстів інших хронологічних зрізів. Цікавим, на нашу думку, є виявлення когнітивного стилю окремих поетів у ракурсі композиційно-жанрових особливостей їхніх поетичних текстів із застосуванням зіставного аналізу виявлених тенденцій та закономірностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Искусство, 1986. – 444 с.
2. Фрейденберг О.М. Поэтика сюжета и жанра. – М.: Лабиринт, 1997. – 448 с.
3. Эйхенбаум Б.М. О поэзии. – Л.: Советский писатель, 1969. – 552 с.
4. Поляков М.Я. Вопросы поэтики и художественной семантики. – М.: Советский писатель, 1986. – 480 с.
5. Лотман Ю.М. О поэтах и поэзии. – СПб: "Искусство-СПБ", 1996. – 848 с.
6. Аникин В.П. Теория фольклора. Курс лекций. – 2-е изд., доп. – М.: КДУ, 2004. – 432 с.
7. Heritage of American Literature: In 2 vol./ J.E. Miller, Jr. – San Diego; N.Y.; Chicago: Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 1991. – Vol. II: Civil War to the Present. – 2204 p.
8. Белехова Л.И. Словесный образ в американской поэзии: лингвокогнитивный аспект : Монография. – вид. 2-ге, доп. і перероб. – М.: ООО "Звездапад", 2004. – 376 с.
9. Кагановська О.М. Текстові концепти художньої прози (на матеріалі французької романістики середини ХХ сторіччя): Монографія. – К.: Вид. Центр КНЛУ, 2002. – 292 с.
10. Tsur R. Toward a Theory of Cognitive Poetics. – Amsterdam: Elsevier Science Publishers, 1992. – 549 p.

11. Воробьёва О.П. Художественная семантика: когнитивный сценарий / С любовью к языку: Сб. научн. тр. – М.-Воронеж: ИЯ РАН, Воронежский госуниверситет. – 2002. – С. 379-384.
12. Воронцова Т.И. О когнитивной основе балладного жанра // *Studia Linguistica* – XI. – Проблемы когнитивной семантики: Сб. статей. – СПб: РГПУ им. А.И. Герцена. – 2002. – С. 237-240.
13. Dolehel L. *Heterocosmica: Fiction and Possible Worlds*. – Bloomington; L.: The John Hopkins University Press, 1998. – 321 p.
14. Ryan M.-L. *Possible Worlds, Artificial Intelligence, and Narrative Theory*. – Bloomington; Indianapolis: Indiana University Press, 1991. – 285 p.
15. Semino E. *Language and World Creation in Poems and Other Texts*. – L.-N.Y.: Longman, 1997. – 274 p.
16. Robert Frost // *The Norton Anthology of American Literature: Third Edition* / Ed. by N. Baym, R. Gottesman, L.B. Holland and others. – N.Y., L.: W.W. Norton & Company, 1989. – P. 1083-1111.
17. Tsur R. *Toward a Theory of Cognitive Poetics*. – Amsterdam: Elsevier Science Publishers, 1992. – 549 p.
18. MacLeish A. *Collected Poems, 1917 – 1982*. – Boston: Houghton Mifflin Company, 1985. – 524 p.
19. Elinor Wylie // *The Norton Anthology of American Literature: Third Edition* / Ed. by N. Baym, R. Gottesman, L.B. Holland and others. – N.Y., L.: W.W. Norton & Company, 1989. – P. 1197-1201.
20. Sandburg C. *The Complete Poems*. – N.Y., L.: Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 1970. – 797 p.
21. Turner M. *The Literary Mind: The Origin of Thought and Language*. – N.Y.; Oxford: Oxford University Press, 1998. – 187 p.
22. Fauconnier G., Turner M. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. – N.Y.: Basic Books, 2002. – 440 p.
23. Barcelona A. Clarifying and applying the notions of metaphor and metonymy within cognitive linguistics: An update // *Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast* / Ed. by R. Dirven, R. Pijrrings – Berlin-New York: Mouton de Gruyter, 2002. – P. 207-277.

Матеріал надійшов до редакції 17.04.2006 р.

Ляшик Е.А. Композиционно-жанровые модели текстов американского поэтического ренессанса в аспекте когнитивной поэтики.

В статье раскрываются композиционные и жанровые особенности текстов американского поэтического ренессанса с позиций когнитивной поэтики путём выявления закономерностей реализации в таких текстах определенных композиционно-жанровых моделей.

Lyashyk O.A. Composition and genre models of the American 'Poetry Renaissance' texts from a cognitive perspective.

The article highlights the composition and genre peculiarities of the American 'Poetry Renaissance' texts from the cognitive poetics perspective through revealing certain composition and genre models